

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XII. Ч. 110 (1473). ВІСНОК, 16 ВЕРЕСНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, SEPTEMBER 16, 1930. No. 110 (1473). VOL. XII.

НЕ БУДЕ КОНТРОЛІ НАД ФОНДАМИ, ВИПЛАЧЕНИМИ З ФЕДЕРАЛЬНОЇ КАСИ ДЛЯ ПРОВІНЦІЙ

Консервативний уряд Бенета буде розпоряджатися 20-мільйонним фондом як сам захоче. — Ліберальна опозиція вказує, що гроші, призначені на публічні роботи, будуть ужиті для політичних цілей. — "Робітничий" посол Вудсворт з Вінніпегу стає в обороні Бенета.

В п'ятницю 12 вересня канадський парламент прийняв у другий читання законопроект уряду, щоб призначити 20 мільйонів доларів на публічні роботи з метою зменшити безробіття в Канаді.

Цілий день велика дебата над тим, як ці гроші мають бути витрачені, бо вони дуже легко можуть піти в руки контракторів і ріжних спекулянтів, приятелів теперішнього консервативного уряду та ріжних провінціальних урядів.

Ліберальна опозиція, яка недавно була при владі, знає з досвіду, як можна господарити державними фондами, й тому вона домагався всяких "гарантій" і "забезпечень", що гроші з 20-мільйонного фонду не підуть в руки близьких друзів Бенета й Ко.

Та прем'єр Бенет не дав ніяких запевнень, як буде уряд видавати гроші для провінцій і муніципаліт, застерігши собі безконтрольне право розпоряджатися цими фондами після власної вподобу.

Опозиція старалася примусити уряд, щоб він додав поправку до законопроекту, що гроші з федеральної каси, видані для провінцій та муніципаліт, будуть контрольовані, щоб запевнитися, що вони пішли на призначену ціль.

Але Бенет відмовився прийняти поправку того роду. Він погодився лише обмежити видатки з призначеного фонду до теперішнього фінансового року і списати всі видатки після 31 березня 1931 року.

Лише одна поправка була запропонована. Незалежний посол А. В. Ніл з Камекс-Албертвініс, щоб при виплачуванні грошей не роблено ріжничі щодо того, які політичні переконання має отримуючий гроші. Ця поправка була відкинута урядовою більшістю.

Провідник ліберальної опозиції Кінг заявив, що не має нічого проти пропонування видатків на федеральні публічні роботи або на безпосередню допомогу по мимо того факту, що уряд не міг дати ніяких інформацій щодо того, які публічні роботи будуть започатковані.

На думку Кінга, слабкість законопроекту лежить в тім, що не застережено ніякої контролю над тими грошми, що будуть видані для провінцій та муніципаліт. Цей контроль не буде переводити домінія, яка видає гроші податковцям, ані провінціальний парламент, який не

голосував над грошми.

На запит одного посла Бенет повторив свою заяву з попереднього дня, що уряд не може сказати, яку суму буде видано для провінцій або муніципаліт, ані як ці гроші будуть розділені, ані кілька буде дано онтерійському (консервативному) урядові на будову дороги в північній Онтеріо.

Ліберальна опозиція вказувала, що коли віддасться провінції гроші, федеральний парламент ніколи не дізнається, як ці гроші були витрачені. Вони можуть бути використані для чисто політичних цілей.

Підчас дебати послы з північного Онтеріо пропонували афідейвіти, які вказували, що консервативний уряд Фергюсона уживав будову доріг для політичних цілей. Робітникам відмовляно праці, поки вони не пропонували афідейвіти, у яких під присягою заявляли, що в останніх виборах голосували за консерватистами. Ці афідейвіти відкинано було в парламенті.

Роберт Гарднер, провідник Об'єднаних Фермерів Алберти, сказав, що фермери західної Канади мусять дати свою пайку 20-мільйонного фонду в податках без огляду на те, чи зародило ім, чи ні. Вони більше потребують допомоги, ніж яка інша класа горожан, а по мимо того уряд не дає ніякої ознаки, що вони отримують допомогу. Вони не мають пацієнта, пацієнтів, харчів для своїх родин ані засобів пережити через зиму.

В той час, коли ліберали домагалися контролю над фондами, які будуть видані з федеральної каси для провінцій, знаючи з досвіду, що такі фонди йдуть в кишені близьких приятелів тих, що є при владі, — лейбористський посол Вудсворт з Північно-Центрального Вінніпегу став на оборону Бенета й заявив, що становище прем'єра є зовсім правильне з огляду на теперішнє положення. Він сказав, що є достаточне забезпечення щодо фондів і він думає, що урядові повинно дати зовсім вільну руку в розподіленні фондів.

Розуміється, ніхто не може підозрівати лібералів у симпатії до безробітних. Якщо вони й домагаються контролю над грошми, виданими для провінцій, то не для того, щоб ці гроші пішли на публічні роботи, але щоб ними не поживилися і не скріпилася противна консервативна партія.

Китайські червоні війська заняли два міста

КОМУНІСТИ ВСТАНОВИЛИ РАДЯНСЬКИЙ УРЯД У СІЯНГТАНІ, ВАЖНІМ МІСТІ В ПРОВІНЦІЇ ГУНАН, 35 МИЛЬ НА ПІВДЕНЬ ВІД ЧАНШІ.

ГАНКОВ, 12 вересня. — Червоні війська заняли сьогодні Сіянган, важне місто в провінції Гуанан, 35 миль на південь від Чанші.

Бритійська канонірка "Тері" вирушила з Чанші до занятого міста, щоб забрати звідти чужоземних місіонерів.

Комунисти встановили радянський уряд у Сіянгані. Немає ніяких відомостей, що там відбули розрухи або безпорядки.

Офіційне повідомлення з Кантону каже, що урядові війська з Кантону і провінції Юнан відібрали Нанінгфу, столицю провінції Квансі, де повстанці трималися через довгий час.

Бомба, кинена кантонським аероплянком підчас рейду, впадала на шпиталь, убивши й поранивши багатьох пацієнтів.

ВАШІНГТОН, 9 вересня. — Державний департамент отримав відомість від американського генерального консуля в Ганкові, що китайська комуністична армія заняла місто Шасі в провінції Гуле.

ПЕКИН, Китай, 9 вересня. — Комунистичні війська заняли місто Шасі в провінції Гуле, в наслідок чого Ганков може перейти в руки Червоної армії. Чотири американські місіонери втікли з Шасі на японську канонірку.

БРИТАНІЯ СПРОВАДЖУЄ РАДЯНСЬКУ ПШЕНИЦЮ НА ВЕЛИКУ СКАЛЮ

ЛОНДОН, 13 вересня. — Кораблі з чорно-морських портів, наладовані радянською пшеницею та ячменем, прибувають тепер до Великої Британії на велику скалю. Оплати за перевіз кораблями, що пливають між портами Чорного моря а Великої Британії, відскочили в гору, а ціни на збіжжя спали в долину.

Частина британської преси підносила крик проти радянської пшениці, але купці так само радо купують сьогодні від Радянського Союзу, як минулого року купували від Аргентини.

Кажуть, що протягом останніх двох тижнів Радянський Союз вивіз до Великої Британії 2 мільйонів 300 тисяч бушлів пшениці.

Австралія та Аргентина мають добрі вигляди на врожай. Все складається на те, що для канадської пшениці не буде великих вигладів на британській ринку.

ЛОНДОН, 10 вересня. — До Літу в Скотландії прибуло 56,000 бушлів радянської пшениці для Скотландського Кооперативного Гуртового Товариства. Кажуть, що це є перша посилка радянської пшениці до Скотландії від часу війни.

ШІСТЬ УБИТИХ ТА 165 ПОРАНЕНИХ ПІДЧАС ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ

БЕРЛІН, 13 вересня. — Завтра, то є в неділю, відбуються в Німеччині загальні вибори, які вважаються одними з найважливіших після великої війни.

Виборча кампанія була дуже завзята й досі принесла вже такі жертви: шість убитих і 165 поранених, 851 ув'язнених та около 3,000 тимчасово арештованих.

Щоб заповнити около 500 місць у райстагу, до виборів іде 7,515 кандидатів на 24 ріжних списках. Голосування, однак, відбувається не на особи, але на партії, і всі голоси йдуть в рахубу. Так що всі провідники великих партій є запевнені вибору просто тому, що їх імена стоять на верху їх партійних ліст.

Економічні проблеми переважають у виборах. Світова криза ще погіршила фінансову кризу Німеччини. Число безробітних, що дістають державну допомогу, досягло майже трох мільйонів. Бюджетовий дефіцит є великий по мимо декретів теперішнього уряду, що зменшили дефіцит коштом робітничої класи.

В останній парламенті комунистичні мали 54 місце і загально сподіються, що їх репрезентація в новім парламенті значно збільшиться.

РОБІТНИКИ ДОБИЛИСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ДОГЕРТІ

НЮ ЙОРК. — Робітники Злучених Держав віднесли велику перемогу, коли Міжнародня Робітничка Оборона остаточно поборолла намір капіталістичних урядів Америки й Канади віддати на смерть революційного робітника Ленера Догерті.

Догерті, член індустріальної Робітничої Юнії Моряків і Ліги Трейд-Юніїної Єдності, був активний у бостонським кра-

векім страйку в лютім ц. р. його арештовано на пікетовій лінії під обвинуваченням у замахові на життя полісмена.

Зараз після його арештування канадська влада пустила поголоску, що він нібито поповнив убивство в Оттаві 1925 року. Ніхто його за те миміє "убивство" не арештував, бо воно було видумане тільки для того, щоб усунути його з робітничих рядів.

БУРЛИВА ДЕМОНСТРАЦІЯ В ПРАЗІ ПРОТИ РОЗСТРІЛУ СЛОВІНЦІВ

В будинку італійської амбасди вибито камінням вікна; демонстрація відбулася по мимо поліційної заборони.

ПРАГА, Чехо-Словаччина, 12 вересня. — Італійська амбасда в Празі була обкинана вчора вечером камінням підчас бурливої демонстрації проти недавнього страчення в Триєсті чотирох словінців, обвинувачених у тероризмі. Багато осіб арештовано.

Обурені до крайнього страченням словінців, п'ять політичних партій видали спільний поклик до протестаційних демонстрацій. Поліція заборонила ці демонстрації.

Прихильники п'ятих партій зібралися на величезну демонстрацію по мимо поліційної заборони й помашерували до італійської амбасди, вигукуючи протести проти італійського уряду та закликаючи до повалення фашистського режиму. В будинку амбасди вибито вікна, коли засипано її камінням.

Словінці були страчені в Триєсті минулої суботи під претекстом, що вони висадили приміщення італійської газети "Попольо ді Триєсте" в лютім ц. р. Їх обвинувачувано також в інших мнимих терористичних вчинках. Разом із засудженням на смерть, фашистський трибунал засудив 12 словінців на довгі роки в'язниці.

В дійсності їх засуджено за боротьбу проти терору італійських фашистів на славянських землях, окупованих Італією після великої війни за згоду альянтів.

ФАШІСТИ ПОКАРАЛИ СМЕРТЮ 2,172 СЛОВІНЦІВ ТА ХОРВАТІВ

БІЛГОРОД, Югославія, 10-го вересня. — Ціла Югославія схвилювана протестом славянських італійських фашистів, які вчинили 3,200 славянських шкід, дитячих садків, читальню та інших культурних установ. Вони знищили також 14 словінських газет, зруйнувавши їх приміщення та пограбувавши їх майно.

Втікачі від фашистського терору протестують проти переслідування, фашистами 600,000 славян, що опинилися під пануванням Італії. Вони кажуть також, що від фашистського режиму втікло за кордон щонайменше 6,000 італійців, які бояться, що їх уб'ють так само, як убивли фашисти соціалістичного посла Меттеоті та інших противників фашизму.

В протесті сказано, що за всім роки фашистського панування в Італії арештовано більше як 20,000 славян, а 2,172 словінців і хорватів покарано смертю. Фашисти спалили або

СТУДЕНТИ ЗАГРЕБУ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ФАШИСТСЬКОЇ ІТАЛІЇ

БІЛГОРОД, Югославія, 9 вересня. — Студентські демонстрації проти розстрілу італійськими фашистами чотирох словінців у Триєсті відбулися в хорватському місті Загребі. Студенти демонстрували перед італійським консулятом, вигукуючи: "Геть з Італією!" Поліція примусила студентів припинити демонстрацію.

Чеська преса ганьбить відношення Італії до національних меншостей, а особливо гостро засуджує розстріл чотирох словінських незалежників, називаючи його варварством.

Югославська преса виступила лише відомості про розстріл, але не дала ніяких коментарів.

РИМ, Італія, 9 вересня. — Італійська фашистська преса, подаючи відомості про розстріл чотирох словінських "терористів", грозить одночасно, що фашисти завжди будуть жорстоко розправлятися зі своїми ворогами, де б вони не були: в Італії, чи поза її межами.

Газети бундючно заявляють, що Італія тепер не та, що була до приходу фашистів до влади. Тепер, мовляв, вона "нічого не боїться".

13 УБИТИХ ПІДЧАС РОЗРУХІВ В ІРАКУ

БАГДАД, Ірак, 12 вересня. — Підчас розрухів перед будинком державної влади в Салай-мані 13 осіб було убитих і 35 поранених. Урядники кажуть, що розрухи були викликані курдами, які є невдоволені з нового англо-іракського договору.

Курди, узброєні в революєри, штилеті й палки, залякували урядові офіси й заатакували поліцію та жовнірів, що були проти них викликані. Серед убитих є одия жовнір.

Курди виступають проти нового договору, від коли він є підписаний. Минулого місяця вони відмовилися голосувати в загальних виборах.

Ірак, або Мезопотамія, хоч уважається назверх ніби самостійною державою, в дійсності є під повною контролею Великої Британії. Він є багатий у нафту; через що власне британські імперіялісти тримають його в своїх руках.

НОВА ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ В ТУРЕЧЧИНІ

ІСТАНБУЛ, Туреччина, 8 вересня. — Минулого тижня місто Смирна було сценою політичних розрухів, коли прибув туди Алі Феті Бей, провідник нової ліберально-республіканської партії, що стоїть в опозиції до урядової партії.

Урядова газета в Смирні накинута на Феті Бей, в наслідок чого юрба його сторонників хотіла знищити приміщення газети. Влада вислала проти юрби військо, яке почало стріляти й кілька осіб убило а інших поранило.

PROVINCIAL LIBRARY